

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU

KONU BAŞLIKLARI

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU NEDİR VE BELİRTİLERİ
NELERDİR?

OTİZM TANISI NASIL KONULUR?

OTİZMLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKLARI
NELERDİR?

ÖĞRETMENLERE VE AİLELERE
ÖNERİLER

OTİZMLİ BİREYLERDEN BAŞARI
HİKAYELERİ

İLETİŞİM

964695@meb.k12.tr

0(332)6734126

OTIZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU NEDİR?

Otizm spektrum bozukluğu, doğuştan gelen ya da yaşamın ilk yıllarında ortaya çıkan karmaşık bir nöro-gelişimsel bozukluktur. Otizmin, beynin yapısını ya da işleyişini etkileyen bazı sinir sistemi sorunlarından kaynaklandığı düşünölmektedir. Otizm, sosyal iletişim ve etkileşimdeki kalıcı yetersizlikler, sınırlı/yinelenen davranış örüntöleri, aynılıkta ısrarcılık, rutinelere bağlılık ve duyuşal uyarılara aşırı duyarlılık ya da duyarsızlıkla kendini gösteren ve belirtileri çok yoğun olarak 24 ay ve sonrasında ortaya çıkan bir gelişimsel yetersizliktir.

Bugün, otizm spektrum bozukluğuna neyin neden olduğu bilinmemekle birlikte genetik temelli olduğuna ilişkin bulgular vardır. Ancak hangi gen ya da genlerin sorumlu olduğu henüz bilinmemektedir. Çevresel faktörlerin de otizme yol açabildiğine ilişkin görüşler vardır. Hem genetik temellerin hem de çevresel faktörlerin etkileri üzerine çok sayıda araştırma yapılmaktadır. Otizmin çocuk yetiştirme özellikleriyle ya da ailenin ekonomik koşullarıyla hiçbir ilişkisi yoktur; bu nedenle otizm spektrum bozukluğunu her çeşit toplumda, farklı coğrafyalarda, ırkta ve ailede rastlanmaktadır.

Otizm spektrum bozukluğu, Hastalıkları Kontrol Etme ve Önleme Merkezi'nin verilerine göre, 2006 yılında her 150 çocuktan 1'inde ve 2012 yılında her 88 çocuktan 1'inde görülürken, 2014 yılında her 68 çocuktan 1'inde görülmektedir. Ayrıca erkeklerde kızlardan 3-4 kat daha fazla görüldüğü bilinmektedir. Fakat erkeklere oranla kızlarda daha ağır seyrettiği ve zeka geriliğinin daha fazla eşlik ettiği bilinmektedir.

**ERKEK ÇOCUKLARDA KIZ
ÇOCUKLARA ORANLA 3-4
KAT FAZLA GÖRÜLÜYOR!**

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNUN BELİRTİLERİ NELERDİR?

Eğer çocuğunuz,

Başkalarıyla göz teması kurmuyorsa,

İsmi söylediğinizde bakmıyorsa,

Söyleneni işitmiyor gibi davranıyorsa,

Parmağıyla ile istediği şeyi göstermiyorsa,

Oyuncaklarla oynamayı bilmiyorsa,

Akranlarının oynadığı oyunlara ilgi göstermiyorsa,

Bazı sözleri tekrar tekrar ve ilişkisiz ortamlarda söylüyorsa,

Konuşmada akranlarının gerisinde kalmışsa,

Sallanmak, çırpınmak gibi garip hareketleri varsa,

Aşırı hareketli, hep kendi bildiğince davranıyorsa,

Gözleri bir şeye takılıp kalıyorsa,

Bazı eşyaları döndürmek, sıraya dizmek gibi sıra dışı hareketler yapıyorsa,

Günlük yaşamındaki düzen değişikliklerine aşırı tepki veriyorsa,

Otizm açısından değerlendirme yapmak gerekir.

OTİZM TANISI NASIL KONULUR?

Otizm tanısı çocuk ergen psikiyatristleri tarafından konulmaktadır. 'Ulusal Otizm Eylem Planı' kapsamında aile hekimlerince psikososyal muayenesi yapılan ve uzman hekim değerlendirmesine ihtiyaç duyulan 18-36 ay arası çocuklar kamu hastanelerine yönlendirilip bağlı çocuk ergen psikiyatri polikliniklerine yönlendirilmekte ve erken tanı süreci başlatılmaktadır. Tanının varlığı problemin ömür boyu olduğu anlamına gelmez. Erken ve nitelikli eğitim ile tanıdan kurtulma, hayatını bağımsız idame ettirme olanağı bulunmaktadır. Temel tedavi uygun eğitsel yaklaşımdır. En çok davranışçı yaklaşımların etkin olduğu bildirilmiştir. Ev eğitim programları ve ebeveynin eğitim programına dahil olması çok önemlidir.

OTİZMLİ BİREYLERİN EĞİTİM HAKLARI NELERDİR?

EĞİTİMİN PLANLANMASI

Bir çocuğa otizm tanısı koyulduktan hemen sonra eğitim programının planlanması adımına geçilmelidir. Otizmin tedavisi sürekli ve yoğun eğitimidir. Her çocuk gibi sizin çocuğunuzun da bu eğitime hakkı vardır.

Bu haktan yararlanmak için yaşadığınız yere en yakın Rehberlik ve Araştırma Merkezine (RAM) başvurmalısınız.

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME VE TANILAMA

Eğitsel değerlendirme ve tanılama sürecinde, çocuğun tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ve akademik disiplin alanlarındaki yeterlilikleri ile eğitim ihtiyaçları belirlenir. Ayrıca, çocuğun hangi ortamda eğitim görmesinin uygun olacağına ilişkin öneride bulunulur.

Çocuğun eğitsel değerlendirme ve tanılması RAM'da oluşturulan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu tarafından çeşitli testler ve bireyin özelliklerine uygun diğer ölçme araçlarıyla yapılır.

Tanılamada çocuğun tıbbî değerlendirme raporu ile zihinsel, fiziksel, ruhsal, sosyal gelişim öyküsü, tüm gelişim alanlarındaki özellikleri, akademik alanlardaki eğitim performansı, ihtiyaçları, eğitim hizmetlerinden yararlanma süresi ve bireysel gelişim raporu dikkate alınır. Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda özel eğitime ihtiyacı olduğu belirlenen çocuklar için Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu ve Eğitim Planı hazırlanır.

EĞİTİM ORTAMINA YERLEŞTİRME

Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesindeki Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu, Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu ve Eğitsel Plan doğrultusunda özel eğitim gerektiren çocukları en uygun resmi okul veya kuruma yerleştirir.

Yaşlara Göre Eğitim Olanakları

Eğer çocuğunuz **3 yaşından küçükse** ve otizm tanısı almışsa, erken çocukluk dönemi eğitimi alabilir. Bu eğitim, çocuğun doğrudan eğitimi, çocuğun eğitimine katkı sağlamak amacıyla ailenin bilgilendirilmesi ve desteklenmesi yoluyla okul ve kurumlarda veya gerektiğinde evde yürütülür. Eğitimin planlanması ve koordinasyonu RAM bünyesindeki Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu tarafından yapılır.

Erken Çocukluk Dönemi

Okul Öncesi

Eğer Çocuğunuz **3-6 yaşları** arasındaysa, okul öncesi özel eğitim alabilir. Özel eğitim gerektiren çocukların okul öncesi eğitimi zorunludur. Okul öncesi eğitim, mümkünse normal gelişim gösteren çocukların devam ettiği yuva ya da anaokulu gibi okul öncesi eğitim kurumlarında kaynaştırma yoluyla sağlanır. Kaynaştırmadan yararlanamayan çocuklar ise okul öncesi düzeyde eğitim veren özel eğitim kurumlarına ya da özel eğitim sınıflarına devam etmelidir.

Eğer çocuğunuz **6-10 yaş** aralığında ise, normal gelişim gösteren çocuklarla birlikte bir ilkokulda kaynaştırma eğitimi alabilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise, bir Özel Eğitim Uygulama Merkezine ya da normal ilkokul bünyesinde bir özel eğitim sınıfına devam edebilir.

İlkokul

Yaşlara Göre Eğitim Olanakları

Eğer çocuğunuz 10-14 yaş aralığında ise ve bir ilkokul diplomasına sahipse, ortaöğretimi kaynaştırma uygulamaları yoluyla akranları ile bir arada genel ve mesleki ortaöğretim kurumlarında sürdürülebilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise bir Özel eğitim uygulama merkezine ya da normal ortaokul bünyesinde bir özel eğitim sınıfına devam edebilir.

Ortaokul

Lise

Eğer çocuğunuz 15-23 yaş aralığında ise ve ortaokul diplomasına sahipse, liseyi kaynaştırma uygulamaları yoluyla akranları ile bir arada genel ve mesleki kurumlarda ya da normal lise bünyesinde bir özel eğitim sınıfında sürdürülebilir. Bunun mümkün olmadığı durumlarda ise bir Özel Eğitim İş Uygulama Merkezine devam edebilir.

Zorunlu öğrenim çağında olup ta özel eğitime ihtiyacı olan bireyler için ortaöğretimin zorunlu eğitim kapsamına alınması nedeniyle evde ve hastanede eğitim hizmeti bu kademedede de verilecek, hastane ilköğretim okulu olarak sürdürülen eğitim ve öğretim hizmetlerini ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde de 'Hastane Sınıfı' olarak düzenlenecektir. Zorunlu öğrenim çağı dışında kalan ve genel eğitim programlarından yararlanamayacak durumda olan otizmli çocuğunuz; temel yaşam becerilerini geliştirmek, topluma uyum sağlamak ve iş ve mesleğe yönelik beceriler kazanmak amacıyla farklı konu ve sürelerde meslek kurslarına devam edebilir. Ayrıca, aileler buldukları ilin valiliğine otizmli çocukları için halk eğitim merkezlerinde meslek kursu açılması talebinde bulunabilirler.

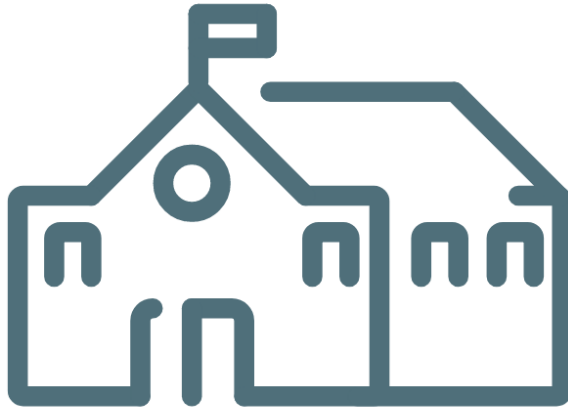
EĞİTİM ORTAMLARI

KAYNAŞTIRMA EĞİTİMİ

Kaynaştırma, özel eğitim gerektiren çocukların eğitimlerini normal gelişim gösteren çocukların devam ettiği resmî veya özel okullarda sürdürmeleridir. Özel eğitim gerektiren çocuk okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim kurumlarında kaynaştırma eğitimi alabilir. Kaynaştırmaya devam eden özel eğitim öğrencilerine ve bu öğrencilerin öğretmenlerine gerekli destek hizmetler devlet tarafından sağlanmalıdır. Okul ve kurumlarda, kaynaştırma yoluyla eğitim alacak öğrencilerin bir sınıfa en fazla iki öğrenci olacak şekilde eşit olarak dağılımı sağlanır. Kaynaştırma yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin destek eğitim hizmeti almaları için gerekli düzenlemeler okul tarafından yapılır. Bu doğrultuda destek eğitim hizmetleri, sınıf içi yardım şeklinde olabileceği gibi destek eğitim odalarında da verilebilir.

ÖZEL EĞİTİM SINIFI

Özel eğitim sınıfları, resmi ve özel okulların bünyesinde özel eğitim gerektiren öğrenciler için açılan sınıflardır. Hangi okullarda hangi engel gruplarına yönelik özel eğitim sınıfları açılacağına Milli Eğitim Müdürlükleri karar verir. Otizmli çocuklar için açılan özel eğitim sınıflarında sınıf mevcudu en fazla 4 öğrencidir. Özel eğitim sınıfını tamamlayan öğrencilere diploma verilmez, okur-yazarlık belgesi verilir.

ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA HİZMETLERİ

Zorunlu öğrenim çağında olup normal ilköğretim programlarına devam edemeyecek özelliklerde olan otizmli öğrenciler için resmî ve özel özel eğitim uygulama merkezleri açılır. Özel eğitim uygulama merkezleri gündüzlü eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlarda eğitim-öğretim hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:

Özel eğitim uygulama merkezlerinde bireylerin öz bakım ve günlük yaşam becerileri ile işlevsel akademik becerilerini geliştirmek ve topluma uyumlarını sağlamak amacıyla bakanlıkça hazırlanmış özel eğitim programı uygulanır. Bu program temel alınarak her çocuk için bireyselleştirilmiş eğitim programı hazırlanır. Bu bireylerin başarılarının değerlendirilmesinde Bireysel Eğitim Planlarında yer alan amaç ve davranışlar dikkate alınır.

Özel eğitim uygulama merkezlerinde; tuvalet eğitimini kazanamamış, yoğun davranış problemleri gösteren ve grup eğitimine uyum sağlayamayan öğrencilerin grup eğitimine hazırlanması amacıyla bire bir eğitim uygulaması yapılır. Bire bir eğitim uygulaması kapsamındaki öğrenciler grup eğitimine katılmazlar. Bu öğrencilere verilecek eğitimin süresi ve haftalık ders saati sayısı Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu tarafından belirlenir.

ÖZEL EĞİTİM İŞ UYGULAMA MERKEZİ

İlkokul I. ve II. kademe eğitimlerini tamamlayan, genel ve mesleki ortaöğretim programlarına devam edemeyecek durumda olan ve 23 yaşından gün almamış otizmli bireyler otistik çocuklar özel eğitim iş uygulama merkezlerine devam edebilir. Bu merkezlerde, akademik bilgi ve becerilerin yanı sıra iş eğitimi uygulamaları da yer alır.

ÖĞRETMENLERE ÖNERİLER

1-Otizmli bir çocuğu tanımak istiyorsanız, bunu yapmanın en iyi yolu çocuğun ailesiyle konuşmaktır. Böylece aileye çocuklarını gerçekten önemseydiğiniz mesajını vermiş olacaksınız.

2-Aile ile işbirliği kurma konusunda sıkıntı yaşıyor ise çocuğun devam ettiği özel eğitim kurumunda hizmet veren öğretmene başvurun. Sorunlar yaşansın veya yaşanmasın, öğretim yılının başında bir toplantı düzenleyin ve öğretim yılı boyunca da aileler ile iletişime devam edin.

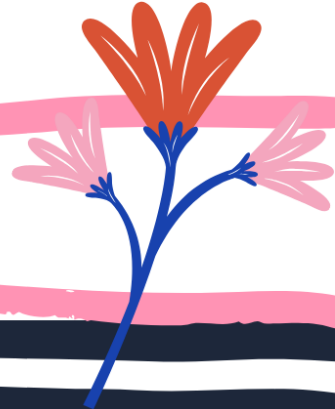
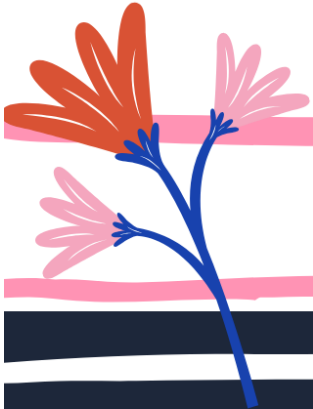
3-Diğer öğrencilerin velileri ile yaşanma ihtimali olan sorunları baştan çözmek ve velilerin olumsuz etki oluşturacak davranışlarını en aza indirebilmek için otizmli aile ile diğer ailelerin bir araya gelip bilinçlendirilmesini sağlayın.

4-Otizmli öğrenci sınıfa başlamadan hemen önce diğer çocuklara bu konuda bilgi verin böylece onları bu duruma daha kolay hazırlarsınız.

5-Diğer öğrencilerinize otizmi tam olarak anlatabilmek için onlara otizm ile ilgili bir kitap okuyun, video ya da film izletin. Ancak bunların otizmli öğrenci yakınlardayken asla yapmayın.

6-Otizm tanısı koyulmuş olan bir çocuk, uygun sosyal tepkiler verememektedir. Bu da çocuğun sınıf arkadaşları ile beraber oynamasını ve arkadaşlık kurmasını olumsuz yönde etkilemektedir. Bu noktada siz sosyal ipuçları ile otizmli çocuğu eğitin ve sınıf arkadaşları ile de konuşarak otizmli öğrenciniz için diğer öğrenciler ile işbirliği yoluna gidin.

7-Otizmli öğrenciler genellikle itişip kakışmaktan rahatsız olurlar. Bu bağlamda diğer öğrencilere daha sakin olmalarını söyleyerek telkinde bulunun.

8-Otizimli öğrenci bunalmışken ya da stresli iken kendini ifade edemiyor ise işaret ya da durum resimlerinden yardım alın. Öncelik sözel iletişim olsa da özel durumlarda bu yöntem uygulanmalıdır.

9-Otizimli bir çocuk dili anlamak için fazladan zamana ihtiyaç duyar. Ona söyleneni algılaması için cümlenin bitişinin ardından fazladan 3 saniye zaman tanıyın. Basit bir anlatım dili ve kısa cümleler kullanın.

10-Eğer söylediğiniz bir cümleyi tekrarlamamız gerekiyorsa cümlenin yapısını değiştirmeden tekrarlayın. Zira yeni bir cümle, algılamak için yeni bir süreç başlangıcı anlamına gelir.

11-Otizimli bir çocuğu konuşurken acele ettirmeye çalışmanız onu sadece yavaşlatacaktır. Bunun yerine her zaman anlayışlı ve sakin bir dil kullanmayı deneyin.

12-Otizimli bir çocuk bizlerin günlük hayatta kullandığı deyim ve kelimelerin mecazi anlamlarını anlayamayacaktır. Bu nedenle sözcüklerin gerçek anlamlarına sadık kalın.

13-Ceza veya ceza vermekle tehdit etmek otizimli çocukların anskiyetesini tetikleyeceği için iletişim kurmak ve çocukla verimli bir etkileşim devam ettirmek için asla iyi bir yol değildir. Unutmayın!

14-Otizimli çocuklar gördükleri her şeyi olduğu gibi söylerler. Bu nedenle size söyleyebilecekleri herhangi bir gözlemi kişisel algılamak yerine, çocuğun sizinle iletişim kurma çabasına odaklanın.

AİLELERE ÖNERİLER

- 1-Otizmi kabullenin, çocuğunuzu farklılıklarıyla kucaklayın. Farklı özellikleri nedeniyle suçlamayın.
- 2-Vakit kaybetmeyin. Otizmliler eğitim desteğiyle yaşadıkları güçlüklerin üstesinden gelebilirler.
- 3-Otizmi tanıyın. Otizmi tanımadan çocuğunuza yardım edemezsiniz.
- 4-Çocuğunuzun eğitiminde aktif olarak yer alın.
- 5-Her zaman kendi fizyolojik ve psikolojik sağlığınıza dikkat edin ve çocuğun yanında pozitif olun, unutmayın ki ailenin güçlü duruşu çocuğun zihinsel sağlığı için önemlidir.
- 6-Çocuk ile ilgili her soruna dair edinilmesi gereken bilgiyi uzman kişilerden ve güvenilir kaynaklardan alın, aksi halde durumu daha kötüye taşıyacak sonuçlar doğabilir.

7-Çocuğunuzun kesinlikle sosyal çevreye girmeleri, kendi yaşlılarıyla oyun oynayabilmeleri, “normal” çocuklar gibi yaşamaları gerekmektedir. Çocuk her ne olursa olsun taklit ederek öğrenir. Çocuğunuzun sosyal çevreden soyutlamayın.

8-Otizimli çocuğu olan diğer ailelerle mutlaka görüşün. Konuşmak, farklı deneyimler paylaşmak sizlere çok iyi gelecek ve dünyada yalnız olmadığınız hissini tattıracaktır.

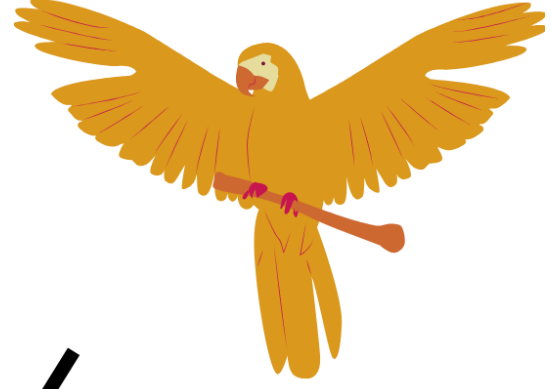
9-Otizimli çocuklar istedikleri bir şey yapılmadığında, kafalarındaki düzen bozulduğunda, kendilerini baskı altında hissettiklerinde, bazen de nedenini yetişkinlerin bilemediği ya da anlamadığı zamanlarda öfke nöbeti geçirebilirler. Böyle bir durumda nöbete sebep olan etmenler varsa bulun ve mümkünse ortadan kaldırın. Nöbet bitince, 2-3 saniye sessiz kaldıktan sonra çocuğun bu davranışı dikkate alın ve övün(aferin, şimdi sakın oturuyorsun gibi).

10-Çocuğu öfke nöbeti yaşadığı için asla cezalandırmayın aksine, nöbeti bitince sakınleştığı için ödüllendirin.

11-Dikkat dağınıklığı, aşırı hareketli olma, davranış sorunları, öfke nöbetleri, uyum bozucu takıntıların artışı mutlaka çocuk psikiyatristinizden yardım isteyin.

12-Otizim tam olarak tedavi edilmese de sizler unutmamalısınız ki pek çok otistik birey doğru eğitim ve erken tedavi yolları ile sorunsuz ve sağlıklı bir hayat geçirebilir. Bununla birlikte hayatında belli başarılarla imza atabilir.

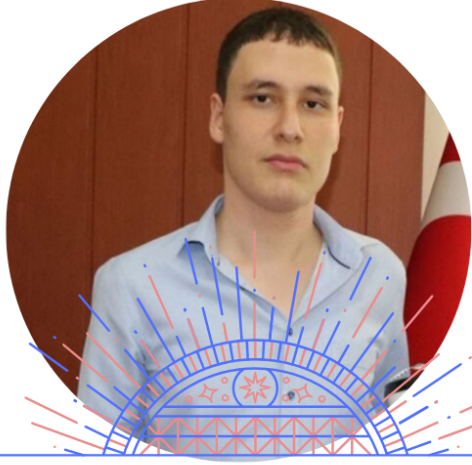

OTİZMLİ
BİREYLERDEN
BAŞARI
HİKAYELERİ

Ege Deniz'in Hikayesi

Tire Belgin Atila alioğlu Fen Lisesinde okuyan Ege Akdeniz YKS'de büyük bir başarıya imza attı. Fen Lisesinden bu yıl mezun olan otizmli Ege Akdeniz, YKS Sınavında milyonlarca kişiye geride bıraktı. Ege Akdeniz, 2 milyon 381 bin 412 kişinin girdiği Temel Yeterlilik Testi (TYT) sınavında 535 puanla 256.'sı olurken, 2 milyon 19 bin 564 adayın başvurduğu alan Yeterlilik Testinde (AYT) Sayısal alanda Türkiye 1948.si olmayı başardı.

"OTİZM EĞİTİME ENGEL DEĞİL"

Ege Akdeniz'in polis memuru olan babası Mehmet Akdeniz de oğlunun başarısının aileyi sevince boğduğunu söyledi. Baba otizm ile mücadelenin en önemli ayağının eğitim olduğunu ifade ederek şunları ifade etmiştir: "Otizm ile mücadele zorlu bir süreç. Mücadelede ilk 7 yaş çok önemli. Biz Ege'nin ailesi olarak bilinçli davranarak 1 yaşından itibaren özel eğitime başladık. Eşim ile birlikte tüm hayatımızı, hatta mesailerimizi bile çocuğumuzun eğitimine göre planladık. Kaymakamlarımız, müdürlerimiz izin konusunda hep anlayışlı davrandı. Uzun yıllar süren bu zorlu süreçte maalesef birçok aile pes ediyor ama biz pes etmedik. ğretmenlerinin ve sınıf arkadaşlarının desteklerini çok önemliydi. Çok şükür Ege başarılı oldu. Bu aşamada Ege'nin durumuna uygun verimli ve başarılı olabileceği mesleğin ve niversitenin seçimini yapıyoruz. Ailelere tavsiyem özellikle bu durumda olan çocuklarından asla ümidi kesmesinler. Emek vermeden sonuç alınamıyor."

YKS'de ilk iki bin ğrenci arasına giren Ege Akdeniz'in hedefi Bilgisayar Mühendisi olmak ve başarılı olacağına inanıyor.

Ateş Gldoğan'ın Hikayesi

Ateş Gldoğan, Türkiye'deki otizimli binlerce gençten yalnızca biri. Ancak Ateş Gldoğan'ı farklı kılan, müziğe olan tutkusuyla engelleri bir bir aşıp üniversitede okuyabilen otizimli sayılı bireylerden olması. 1,5 yaşındayken otizm tanısı konan ve o zamandan bu yana ara vermeden özel eğitim alan Ateş'in en büyük tutkusu müzik. Bunu fark eden ailesi, Ateş'e piyano dersleri aldırmaya başladı. 2006 yılının başından itibaren piyano derslerine devam eden Ateş, başlangıçta yalnızca işaret parmağıyla dokunduğu tuşlara gün geçtikçe hakim oldu, notaları deşifre edebilecek duruma geldi.

Piri Reis İlköğretim Okulu'nu kaynaştırma programı ile bitiren Ateş, müziğe daha yakın olabilmek için mran Baradan Anadolu Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi Müzik Bölümü'ne başvurdu ve kazandı. Lise eğitimini de başarıyla tamamlayan Ateş Gldoğan, önce niversite sınavını ardından Yaşar Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Müzik Bölümü'nün yetenek sınavını kazanarak niversiteli olmayı da başardı. Gldoğan, Mozart, Bach, Beethoven ve aykovski eserlerini ustalıkla icra ederek resitallere hazırlanıyor. Türkiye'nin farklı kentlerinden davetler alan Gldoğan, diğer otizimli çocuklar ve aileler için umut ve azim sembolü haline geldi.

Ateş'in, 6 Ekim 2018'de Nazım Hikmet Kültür Merkezi'nde otizm ve engelli çocuklar yararına düzenlenen konserinin geliri ile iki özel eğitim okuluna destek sağlandı

Ateş'in babası Ercan Gldoğan, "Ateş için müzik, kendini ifade edebilme biçimi. Yaşıtlarının kaç katı bilmem ama saatlerce, günlerce alışıyor. Ateş'in bireysel özellikleri bu başarının bir parçası, başarının diğer parçası ise ailemizin, çevremizin, hocalarının ona olan inancı ve desteği. İlk anlamlı kelimesini 5 yaşında kurabilen, piyanonun tuşlarına ilk başta yalnızca bir parmağıyla dokunan bir genç, Şimdi niversitede ve kaçıncı konserini veriyor. Onu hep bir adım ileriye götürmek için çabalıyoruz. Gün geçtikçe artsa da ne yazık ki otizimli gençlerimizden çok çok azı niversite eğitimi alabiliyor. Umarım, Ateş gibi gençlerimiz örnek olur ve bu sayı daha da artar" ifadelerinde bulunmuştur.

Temple Grandin'in Hikayesi

2 yaşındayken otizm teşhisi konulan Temple Grandin, otizimli bir bilim kadınıdır. 29 Ağustos 1947'de Boston, Massachusetts'de dünyaya geldi. Sağlıklı bir bebek olarak dünyaya gelen Grandin, sürekli ağlama krizleri yaşadı ve 2,5 yaşına gelmesine rağmen hala konuşamadığı için ailesi tarafından doktora götürüldü. Doktorlar otizm teşhisi koydu. Hatta diğer otizimli çocuklarla birlikte bir bakım evine kapatılması gerektiği söylendi. Fakat ailesi doktorların sözlerini dinlemedi.

Temple Grandin 'in hayatı otizmin tedavisinde aile faktörünün ne kadar önemli olduğunun en güzel ispatıdır. Annesi Eustacia Cutler ve babası Richard Grandin bakım evine kapatma fikrine karşı geldikten sonra sıra tabanlı oyunlar gösteren bir dadıyı Temple ve kardeşi için tuttu. Bilinçli bir anne olan Eustacia Cutler, kızının eğitimi için konuşma terapistleri ile de görüştü. Grandin 4 yaşında geldiğinde aldığı eğitimler sayesinde konuşmaya başlamıştı.

Evde devam edilen eğitimlerde ailesi onu bakım evine kapatmaktansa toplum içine dahil etti. Bir müddet sonra ağlama krizleri ile baş etmeyi öğrenmiş ve kendi kendine giyinip soyunmaya başlamıştı. Annesi ona hayatı resim kartları ile öğretiyordu. Temple Grandin resimler arasında bağlantı kurmayı başarmış ve hayatı resimlerle daha kolay öğrenmeye başlamıştı.

Ondaki cevheri gören fen bilgisi öğretmeni, onun üniversite eğitimi almasını istedi ve Franklin Pierce Üniversitesi Psikoloji Bölümüne girmesinde etkili oldu. Hayvan bilimi profesörü olan Grandin, bugün tam 70 yaşında, akademik ve iş hayatında elde ettiği başarılar ile tüm otizimli bireylerin önünde bir roll modeli olarak parlayışını sürdürüyor. En Etkili 100 İsim listesinde yer alan Temple Grandin, Kahramanlar kategorisinde hak ettiği yeri almıştır. Hayatı film yapılmış ve filmi 7 Emmy Ödülü almıştır.